

Mantıksal Çerçeve

Bu bilgi notu, projenizin planlama, yürütme ve izleme değerlendirme aşamalarında önemli olan temel mantıksal çerçeve öğeleri hakkında özet bilgi sunma amacıyla hazırlanmıştır. Mantıksal çerçeve matrisi projenize dair bütünlüklü bir bakış sunduğundan proje başvurunuz için destekleyici bir belge olarak kabul edilecek ve jüri tarafından değerlendirilecektir. Başvurunuzun kabul edilmesi durumunda ise mantıksal çerçeve tablonuz, projenizin CultureCIVIC proje ekibi tarafından gerçekleştirilecek izleme ve değerlendirme süreçleri için temel referans belgelerinden biri olacaktır. Dolayısıyla, **projenize uygun şekilde doldurulmuş mantıksal çerçeve matrisinin başvuruya eklenmesi zorunludur.**

CultureCIVIC'in genel amacı dört farklı hibe programı aracılığıyla kültürel diyalog ve toplumsal katılımı, ifade özgürlüğünü, demokratik süreçleri ve ayrımcılığa karşı çoğulculuğu teşvik eden projelere ve bireylere destek sağlamaktır. **Projelerin genel hedefi, CultureCIVIC'in genel hedefine katkı sağlamalıdır.**

Mantıksal çerçeve yaklaşımına dair daha fazla bilgi için [Proje Döngüsü Yönetimi ve Mantıksal Çerçeve Yaklaşımı](#)'na başvurabilir; izleme ve değerlendirme süreçlerine dair daha geniş bilgi için [Sosyal Etki Analizi Rehberi](#)'ni inceleyebilir veya Öğrenme Alanı'nda yer alan [İzleme ve Değerlendirme Atölye Videoları](#)'nı izleyebilirsiniz.

Mantıksal Çerçeve Yaklaşımı Nedir?

Mantıksal çerçeve yaklaşımı, bir projenin tutarlı, ölçülebilir ve izlenebilir bir şekilde planlanmasını sağlayan bir yöntemdir. Bu yaklaşım, projenin hangi sorunun çözümünü hedeflediğini, bu hedefe nasıl ulaşacağını ve hedeflerine ulaşıp ulaşmadığının nasıl değerlendirileceğine dair bir yol haritası sunar.

Bir proje oluşturulurken her şey birbiriyle bağlantılıdır. Projenin temel bileşenleri arasında sağlam bir bağlantı kurulduğunda, uygulama süreci daha tutarlı hale gelir. Bu, hem proje sürecini daha verimli kılar hem de sonuçların daha etkili olmasına yardımcı olur. Bu nedenle Mantıksal Çerçeve Matrisi, adım adım ilerleyen ve birbirini destekleyen aşağıdaki dört temel bileşenden oluşur.

Mantıksal Çerçeve Matrisinin Temel Bileşenleri

1. Genel Hedef(ler): Genel hedef(ler), projenizin **uzun vadede ulaşılmasını desteklediği büyük hedefi** ifade eder. Projeniz, bu büyük değişime **katkı sağlayan bir adım** olarak düşünülmelidir. **Genel hedef, genellikle 1 maksimum 2 madde ile özetlenebilir olmalıdır.** Genel hedefinizi belirlerken kendinize şu soruları sorun:

- Bu proje hangi soruna çözüm getirmeyi hedefliyor?
- Proje tamamlandığında, hedef grup üzerinde uzun vadede nasıl bir değişim yaratır?
- Projenin genel hedefi, CultureCIVIC başvuru rehberinde belirtilen hibe programlarının hedefleriyle uyuyor mu?

2. Özel Hedefler: Genel hedefe katkı sağlayacak **net, doğrudan ve ölçülebilir değişimdir.** Projenizin sonunda hangi değişimin gerçekleşeceğini tanımlamalıdır. Bu değişim, genellikle hedef grubun bilgi düzeyi, becerileri ve koşullarında meydana gelen dönüşümler üzerinden tanımlanır. Özel hedeflerinizi belirlerken kendinize u soruları sorun:

- Özel hedefleriniz genel hedefe nasıl katkı sunuyor?

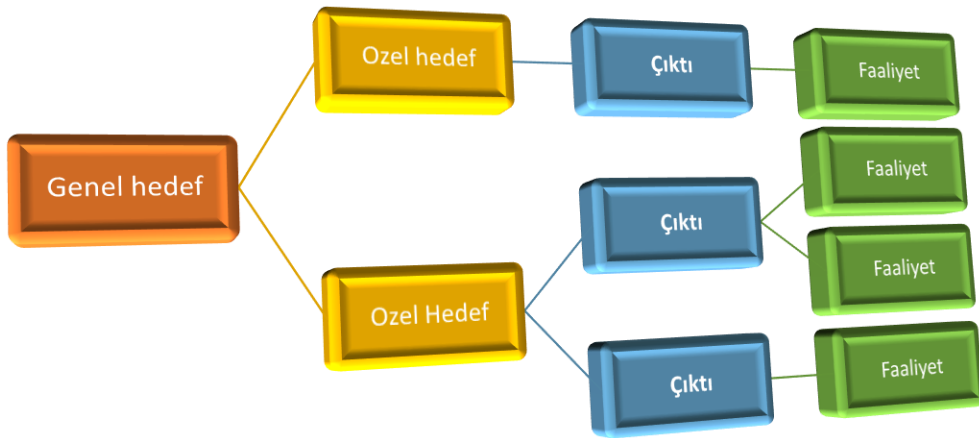
- Projeniz kısa ve orta vadede kimleri, nasıl etkileyecek?

3. Çıktılar: Faaliyetlerin tamamlanmasıyla doğrudan elde edilen, özel hedeflerin gerçekleştirilmesine katkı sağlayan somut ve ölçülebilir sonuçlardır. Bu kısımda neyin üretileceği veya sağlanacağı net olarak tanımlanmalıdır.

- Çıktılarınız özel hedeflerinize ulaşmanıza katkı sağlıyor mu?
- Faaliyetleriniz tamamlandığında elinizde ne olacak?
- Çıktılarınız somut ve ölçülebilir mi?

4. Faaliyetler: Faaliyetler, **projenin iş birimleridir**. Bizi çıktılara ulaştıracak tüm faaliyetler burada listelenmelidir. Faaliyet sayısı proje kapsamına göre değişkenlik göstermekle birlikte her 1 çıktı için en az 1 faaliyet öngörülmelidir. Faaliyet ile çıktının farkını şöyle örneklendirebiliriz: "Genç kadınlara yönelik çevrimiçi eğitim" bir faaliyetken; "25 yaş altı 10 kadın kapasite geliştirme konusunda eğitim aldı" bu faaliyetin çıktısıdır.

- Çıktıları elde etmek için neler yapılmalı? Hangi adımlar atılmalı?
- Proje faaliyetleriniz çıktılarınızla doğrudan bağlantılı mı?
- Her faaliyet belirli bir hedefe hizmet ediyor mu?

Mantıksal çerçevenin temel bileşenleri “eğer”, “o zaman” önermelerini takip etmektedir. Bu mantık şu şekilde de ifade edilebilir: “Eğer x faaliyet(ler)i gerçekleşirse o zaman Y çıktısı ortaya çıkar; eğer Y çıktısı ortaya çıkarsa o zaman Z özel hedefi gerçekleşir.” Birbirini takip eden tüm faaliyetler, çıktılar ve özel hedeflerin bir araya gelmesi ise bizi genel hedefimize doğru götürür.

Mantıksal Çerçevede İzleme ve Değerlendirme

Projenin izleme ve değerlendirilmesi için gerekli olan temel unsurlar **göstergeler ve doğrulama kaynaklarıdır**.

Göstergeler, projenin amaçlarına ve çıktılarına ulaşıp ulaşılmadığını nesnel olarak ölçmeye yarayan kriterlerdir. Katılımcı sayıları, hazırlanan materyal sayıları, bilgi seviyesindeki artış oranları, tutum, davranış veya politika değişiklikleri gösterge örnekleri olabilir. Göstergeler genellikle çıktılarla karıştırılabilir. Ancak göstergeler, çıktılardan da ölçülmesini sağlayan araçlardır. Örneğin, bir eğitim projesinde "katılımcı sayısı" bir göstergedir, "katılımcıların bilgi düzeyindeki artış" ise bir çıktıdır.

Gösterge doğrulama kaynakları ise, belirlenen göstergelerin nasıl ölçüleceğini ve bu ölçümlerin hangi kaynaklardan elde edileceğini ifade eder. Katılımcı listeleri, anketler ve geri bildirim formları, medya analizleri, resmi istatistikler gösterge doğrulama kaynaklarına örnek olabilir.

ÖRNEK MANTIKSAL ÇERÇEVE MATRİSİ

	Açıklama	Göstergeler	Gösterge Doğrulama Kaynakları
Genel Hedef(ler) (GH): <i>Projenin katkıda bulunacağı uzun vadeli hedefler nelerdir?</i>	Gençlerin dijital ortamlarda bilinçli hareket etmelerini sağlamak.	İnternet üzerinde dolanan yanlış ve teyitli olmayan bilgilerde 15% düşüş gerçekleşir.	Dijital güvenlik ve dezenformasyonu ölçen bağımsız değerlendirme raporları
Özel Hedefler (ÖH) <i>Projenin katkı sağlamayı amaçladığı genel hedef(ler)e ulaşmak için gerekli alt hedefler nelerdir?</i>	16-25 yaş arasındaki gençlerin dijital dezenformasyon ve güvenli internet kullanımı konularında bilgi ve becerilerini artırmak.	- Eğitimlere katılan gençlerin %60'ı, eğitim sonrası testlerde en az %70 başarı sağlar.	- Ön ve son test sonuçları - Katılımcı geri bildirim formları
Çıktılar (C) <i>Özel hedefinize ulaşmak için projede yapılacak faaliyetlerin doğrudan ürettiği sonuçlar nelerdir?</i>	C 1.1.1.: 15- 25 yaş aralığındaki gençler dezenformasyon konusunda eğitim alırlar.	- 500 genç eğitimlere katılır.	Kayıt/imza listesi, katılım sertifikaları
	C 1.1.2.: Dijital güvenlik konusunda farkındalık artırıcı içerikler paylaşılır.	- Kampanya içerikleri en az 10000 kişi tarafından görüntülenir.	- Sosyal medya istatistikleri - Video görüntülenme ve etkileşim verileri
Faaliyetler (F) <i>Faaliyet planınızda yer alan faaliyetlerinizi listeleyniz.</i>	F 1.1.1.a. Dezenformasyon konusunda eğitim modülleri hazırlanır. F 1.1.1.b. Eğitimci belirlenir F 1.1.1.c. Eğitimlerin düzenleneceği pilot şehirler belirlenir F 1.1.1.d. Eğitim programları düzenlenir F 1.1.2.a. Kampanya stratejisi oluşturulur F 1.1.2.b. Video/kurgu şirketi ile anlaşılır.	- 5 Eğitim modülü hazırlanır - En az 10 şehirde toplamda 20 eğitim gerçekleşir. - Sosyal medya kampanyası kapsamında en az 10 eğitim videosu ve 20 grafik içerik hazırlanır.	Basılı veya dijital yayınlar, Video linkleri